

An Surat Ni Pablo

SA MGA TAGA-ROMA

PAARAM

Ini na libro ginsurat ni Apostol Pablo sa mga nagaturuod sa Roma para isabi sa inda an ginatuudan niya manungod kan Jesu-Cristo kay nagaisip siya na bisitahon sinda. Kasadto wara pa siya nakakadto didto. An mga parte sani na libro amo ini:

Mga pangumusta ni Pablo *1:1-17*

Ginpahayag ni Pablo an pagkasalbar *1:18-5:21*

An pagpahayag kun pan-o madaog an pagkasala *6:1-8:39*

An plano san Dios para sa mga Judio *9:1-11:36*

Pan-o magpakabuhay bilang Kristyano *12:1-15:13*

Pangurhi na pangumusta ni Pablo *15:14-16:27*

Mga Pangumusta Ni Pablo

1 ¹Mga kamaranghod ko sa pagtuod dida sa Roma, ako si Pablo na suruguon ni Jesu-Cristo kag amo ako an nagasurat sani sa iyo. Aram niyo, gin-agda ako san Dios na magin apostol, tapos pinili niya ako agod magtukdo san Maayo Na Barita.

²Ini na Maayo Na Barita dugay na gintuga san Dios paagi sa iya mga propeta na nakasurat manungod sani sa Banal Na Kasuratan. ³Manungod ini sa iya Anak na si Jesu-Cristo na aton Ginoo na sa iya pagigin-tawo gin-anak siya sa lahi ni David. ⁴Manungod naman sa iya banal na pagkadios, ginpamatuudan siya na amo an Anak san Dios paagi sa gamhanan na himo san ginubhay siya gihapon hali sa kamatayan. ⁵Paagi sa iya hinatagan kami san Dios sin pribilihiyo na magin apostol alang-alang kan Cristo agod tukduan an tanan na katawuhan sa kinab-an na magtuod kag magtuman san kabubut-on san Dios. ⁶Sani na katawuhan kaupod man kamo na pinili san Dios na magin para kan Jesu-Cristo.

⁷Kaya ginasuratan ko kamo tanan na mga taga-Roma na namumut-an san Dios kag pinili na magin banal niya na katawuhan. Nagapangadyi

man ako na an Dios na aton Ama kag an Ginoo'n Jesu-Cristo magaataman sa iyo sin maayo kag magapalinaw san iyo isip.

An Paghandom Ni Pablo Na Magbisita Sa Mga Taga-Roma

⁸Una sa tanan nagapasalamat ako sa akon Dios sa ngaran ni Jesu-Cristo kay an pagtuod niyo tanan nababaritaan sa bilog na kinab-an.

⁹Maaram an Dios na pirme ko kamo ginadumdom sa akon mga pangadyi. Siya an makapatunay na matuod ini na ginasabi ko kay siya an ginasirbihan ko sin hugot sa buot sa pagtukdo san Maayo Na Barita manungod sa iya Anak. ¹⁰Ginaparaayo ko sa Dios na kun igbuot niya na sa kadugayan makabisita ako sa iyo.

¹¹Ginaayo ko ini kay gusto ko gayod na mag-aratubang kita agod makibahin ako sa iyo sin diosnon na katukduan na makapakusog sa iyo.

¹²An gusto ko sabihon na kamo kag ako magpaburulig-bulig. Kamo na mabuligan paagi san akon pagtuod kag ako man paagi san iyo pagtuod.

¹³Aram niyo, mga kamaranghod ko sa pagtuod, damo na na beses na nagplano ako pagbisita sa iyo, kaya lang may nakaulang pirme sa akon. Gusto ko na mapatuod kamo pareho man san ginhimo ko sadto'n iba na mga dili-Judio. ¹⁴Igwa ako sin obligasyon sa tanan na mga tawo, sa mga Griego kag dili, sa may inadalan kag wara. ¹⁵Kaya dako gayod an akon buot na magtukdo man san Maayo Na Barita sa iyo na mga taga-Roma.

An Gahom San Maayo Na Barita

¹⁶May pagsarig gayod ako sa Maayo Na Barita kay may gahom ini hali sa Dios para isalbar an tanan na nagatuod sa iya. Ini na barita nag-abot sa mga Judio anay pakatapos sa mga dili-Judio naman. ¹⁷Niyan, naghayag an Dios kun pan-o niya ginapabanal an mga tawo paagi sa Maayo Na Barita. Ini nangyayari pagtuna pa lang pagtuod san tawo hasta sa katapusan san iya buhay. Pareho san nasurat sa Banal Na Kasuratan,

“Mabubuhay an matanos na tawo paagi sa pagtuod sa Dios.”^a

An Dahilan San Grabe Na Kaurit San Dios Sa Katawuhan

¹⁸Nahayag hali sa langit na an Dios urit sa tanan na mga sala kag karautan san mga tawo na tungod san inda mga maraot na gawi nauulang an pagkasabot sa kamatuudan. ¹⁹Matuod ini kay klarado na gayod sa mga tawo an nano man na maaraman ninda manungod sa Dios dahilan na siya mismo an naghayag sana sa inda. ²⁰Tuna san ginlalang san Dios an kinab-an, nagkaararaman na kaayo an iya mga dili nakikita na abilidad na an gusto sabihon an wara'n katapusan niya na gahom kag an iya pagka-Dios. Naaraman gayod ini san mga tawo paagi sa mga

^a 1:17 Kitaa sa Habacuc 2:4.

bagay na ginhimo niya. Kaya wara gayod sinda sin ikakabalibad sa dili pagtuod sa iya.

²¹Bisan aram ninda an Dios dili ninda siya ginagalang bilang Dios o nagapasalamat sa iya. An inda lugod mga kaisipan puro gayod kalukuhan kaya nadulman gayod an inda mga wara'n pulos na isip. ²²Nagaangkon sinda na sinda mga madunong pero nagin mga luku-luko lugod ²³kay imbes na an pagsambahon ninda an Dios na wara'n kamatayon, an inda lugod ginasamba an mga hinimo na diosdiosan na may hitsura'n tawo na mamamatay o sapat o hayop o sawa.

²⁴Kaya ginpabay-an sinda san Dios sa inda mga maraot na kaila sa kalaw-ayan kag sa paggaramit-gamit san inda mismo sadiri na lawas sa mga malaw-ay na gawi sa usad kag usad. ²⁵An kamatuudan manungod sa Dios ginsanglian ninda sin kabuwaan. An mga ginlalang niya an ginsamba kag ginhaladan ninda imbes na an Dios mismo na dapat umawon hasta na lang! Amen.

²⁶Dahilan sani ginpabay-an gayod sinda san Dios sa mga makaaralo na kaila san lawas. Bisan ngani an mga kababayihan, imbes na maila sinda sa kalalakihan, naila sa kapareho mga babayi. ²⁷Sugad man an mga kalalakihan, ginbayaan ninda an dati na pakiasawa sa mga kababayihan kag nakiuruasawa sa kapareho lalaki. An nangyari, ginahimo ninda an mga makaaralo na kaila sa usad kag usad, kaya ginakastigo ninda mismo an inda sadiri na dapat man lang gayod tungod san inda nahimo na mga sala.

²⁸Niyan, kay habo man ini na mga tawo mag-ako san matuod na pagkaaram manungod sa Dios, ginpabay-an sinda niya sa inda mga maraot na kaisipan kag sa mga himo na dili dapat himuon. ²⁹Ada gayod sa inda an tanan na klase'n karautan, kapasluan kag paghumot na magpasakit. Sugad man ada sa inda an pagkaawa, pagpatay, pakig-away, panluluko kag mga maraot na mga isip. Paralibak ³⁰kag paratuya-tuya sinda. Ginakabadlian ninda an Dios, mga wara'n galang, mga hambugero kag mga nagaisip na labaw sinda sa mga iba. Ginahatagan ninda sin damo na oras an pag-isip sin mga maraot na gawi. Mga sutil sinda sa inda mga ginikanan. ³¹Mga wara'n alo sinda. Dili ninda ginatuman an inda mga panuga kag wara sinda'n pagkaluoy kag paghinanakit sa kapwa. ³²Aram ninda na susog sa Kasuguan san Dios dapat lang ipapatay an nagahirimo sani. Pero dili lang kay padayon ninda na ginahimo ini kundi ginaasot pa ninda an iba na nagahimo man.

An Dios Lang An Magahusgar Sa Tawo

2 ¹Kaya, amigo ko, ayaw paghusgar sin iba na tawo kay bisan sin-o ka pa wara ka gayod sin ikarason. Kay paghusgar mo sa iba ginakondinar mo an sadiri mo man lang mismo tungod na pareho mo

man ginahimo an tanan ninda na ginahimo. ²Aram naton na tama an Dios sa paghusgar san mga tawo na nagahimo sana. ³Kaya kun sugad, dili ka gayod makalibre sa paghusgar san Dios kay ikaw na nagahusgar sa mga nagahimo sana amo man ngani an ginahimo mo. ⁴Basi ginabasang-basang mo lang an bugana niya na grasya, pagkapahinunudon kag pagkamapinasensyahon. Aram mo kaya mabuot an Dios sa imo kay nagatalinguha siya na mapabasol ka.

⁵Pero kay sutil ka kag habo ka magbaya sa imo mga kasal-an, nagatipon ka lang san sadiri mo na kastigo na pagabatunon mo pag-abot sana na adlaw san pagkaurit san Dios kun diin ihahayag an iya matanos na paghusgar. ⁶Matuod ini kay pagabalusan san Dios an kada usad susog sa inda nagkahirimuan. ⁷Pagahatagan san Dios sin wara'n katapusan na buhay an pirme na nagahimo sin kaayuhan, nagahandom na umawon kag galangan sinda san Dios kag nagahanap sani'n wara'n katapusan na buhay. ⁸Pero mauurit gayod sin grabe an Dios kag kakastiguhon an mga tawo na makasadiri, parasupak sa katanusan kag mahilig sa karautan.

⁹Magamurundo kag magatios anay an tanan na mga Judio na nagahimo sin karautan, pakatapos an mga dili naman Judio, ¹⁰pero paggalang, kalinaw san isip kag pagkabuhay kaupod san Dios an nakatigana para anay sa tanan na mga Judio na nagahimo sin kaayuhan, pakatapos sa mga dili naman Judio. ¹¹Matuod ini kay sa paghusgar wara'n ginapalabi an Dios.

¹²An tanan na mga nagkasala na wara makaaram sa Kasuguan san Dios mamamatay dahilan san inda kasal-an pero dili sakop sana na Kasuguan. An tanan naman na mga nagkasala na maaram sa Kasuguan pagahusgaran man susog sana na Kasuguan, ¹³kay an mga matanos sa pagkita san Dios dili an mga nagabati lang kundi an mga nagatuman san Kasuguan. ¹⁴Kun an mga dili-Judio na wara'n pagkaaram sa Kasuguan dati na nagahimo san ginabuot dida sana, ina nagigin kasuguan para sa inda bisan wara sinda sani. ¹⁵Ginapakilala ninda na an ginabuot dida sana na Kasuguan nakasurat sa inda mga isip. An nagapatunay man sani an inda mismo sadiri na pag-iisip kay an inda mga kaisipan amo an nagahusgar o kun minsan nakapalibre sa inda. ¹⁶Kaya susog sa Maayo Na Barita na ginatukdo ko sugad sani an mangyayari pag-abot sana na adlaw na pagahusgaran san Dios an mga sikreto na kaisipan san mga tawo paagi kan Jesu-Cristo.

An Matuod Na Mga Judio

¹⁷Saka gali ikaw? Ginaangkon mo na Judio ka kag nagasarig man sa Kasuguan na masasalbar ka. Nagahambog ka man ngani na ada sa imo an Dios. ¹⁸Aram mo man an kaburut-on niya kag tungod kay natukduan ka san Kasuguan aram mo man an pagpili san matanos. ¹⁹Nakasiguro

ka na parakabit ka san mga buta kag nagahuna ka na baga'n ilaw sadto'n mga nasa kadulman san kasal-an. ²⁰Paratadong ka san mga sutil kag paratukdo san mga dyutay na kabataan. Sigurado ka na sa Kasuguan san Dios ada sa imo an entiro kaaraman kag kamatuudan.

²¹Ikaw an nagatukdo sa iba, nano kay dili an imo sadiri? Ginatukdo mo, "Ayaw kamo pangawat" pero nano, ikaw mismo nagapangawat? ²²Nagasabi ka, "Ayaw kamo panambay" pero nano, ikaw mismo nagapanambay? Nababadli ka sa mga diosdiosan pero nano, nagapangawat ka sa sulod san templo? ²³Ginahambog mo an pagkaigwa mo san Kasuguan san Dios pero nano, ginapakaaluhan siya paagi sa pagsupak mo san iya Kasuguan? ²⁴Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan: "Kamo na mga Judio an dahilan kaya ginapakaraot san mga dili nagatuod an ngaran san Dios."^b

²⁵Aram mo, napupuslan lang an pagkatURI sa imo kun ginatuman mo an Kasuguan. Pero kun ginasupak mo ini baga'n wara ka man lang maturi. ²⁶Kun an wara naman maturi nagatuman san mga sugo sa Kasuguan, baga'n tinuri man lang siya. ²⁷Kaya an mga wara maturi sa unod na nagatuman sa Kasuguan amo an mahusgar sa iyo na mga Judio na igwa man san Kasuguan pero ginasupak naman ini.

²⁸Kaya an matuod na pagka-Judio dili sa panlabas na hitsura kag an matuod na pagturi dili sa panlabas lang sa unod. ²⁹An matuod na Judio ada sa kaburut-on an pagka-Judio. An matuod man na pagkatURI ada sa tagipusuon kag sa espirito, dili sa unod. Dili an kapwa niya an nagadayaw sa iya kundi an Dios.

An Bintaha San Pagigin Judio

3 ¹Kun sugad, may bintaha gali an pagigin Judio? Nano, may pulos man an pagturi? ²Syimpre! Una sa tanan kay ginpaniwala san Dios sa mga Judio an iya mga surmaton.

³Tapos, bisan kun may iba sa inda na dili man nagin matinumanon, dili man ada mawar-an sin pulos an pagkamatinumanon san Dios kay sinda an nagpabaya. ⁴Bisan pa an tanan na mga tawo magbuwa, an Dios pirme matuod. Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan manungod sani:

"Makikita ka na matanos kun ikaw nagasurmaton kag magana mo an imo kaso kun ikaw ginaakusar."^c

⁵Niyan, kun pagkasala ta lalo lugod makikita an katanusan san Dios, sala daw an Dios kun ginakastigo kita niya? (Baga'n pagsuay ini sin usad na tawo.) ⁶Syimpre dili! Kay kun amo ina dili na mahuhusgaran san Dios an mga tagakinab-an. ⁷Saka, kun sa pagbubuwa ko lalo lugod na nauumaw an Dios kay lalo gayod na nagalabaw an kamatuudan

^b 2:24 Kitaa sa Isaias 52:5.   ^c 3:4 Kitaa sa Salmo 51:4.

manungod sa iya, nano kay kukondinaron pa ako na parakasala? ⁸Nano kay dili na lang lugod maghimo sin karautan agod makita an kaayuhan? Amo man gayod ini an gintuya-tuya sa akon san iba na mga tawo paagi sa pagpasibanghod na ginsabi ko kuno ini! Kaya pagakondinaron sinda san dapat lang gayod sa inda.

Wara'n Matanos Na Tawo

⁹Saka niyan, nano, makasabi daw kita na mga Judio na mas maayo an kamutangan naton kay sa mga dili-Judio? Dili gayod! Kay ginpakita ko na pareho sakop san gahom san kasal-an an mga Judio kag mga dili-Judio.

¹⁰Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan:

“Bisan usad wara gayod sin matanos,

¹¹ wara'n nagatalinguha pagsabot, wara'n nagahanap sa Dios.

¹² Nagbaya sa iya an tanan na mga tawo.

An tanan nagpadayon sa karautan.

Wara sin nagahimo sin kaayuhan, wara gayod bisan usad.”^d

¹³ “Baga'n abyirto na pantyon an inda tutunlan. Mga buwaon sinda.”^e

“Grabe an inda mga panurmaton baga'n may lara san sawa.”^f

¹⁴ “Nagaparamuda sinda sin malain.”^g

¹⁵ “Nagapatay dayon sinda bisan wara'n dahilan.

¹⁶ Nagaparuba kag nagapamundo sinda bisan diin sinda magkadto.

¹⁷ Dili sinda maaram kun pan-o mabuhay sa kalinaw san isip.”^h

¹⁸ “Wara sinda'n paggalang sa Dios.”ⁱ

¹⁹Niyan, aram naton na an tanan na sulod san Kasuguan para sadto'n mga nasasakupan san Kasuguan agod udungon an mga ikakadahilan san tawo kag ipasakop sa paghusgar san Dios an bilog na kalibutan. ²⁰Kay paagi sa pagtuman san ginabuot dida sana na Kasuguan, wara'n matanos sa pagkita san Dios. An katuyuan lang san Kasuguan ipaaram sa tawo na siya parakasala.

Manungod Kun Pan-o An Tawo Ginapatanos San Dios

²¹Niyan, ginhayag na an paagi kun pan-o magpatanos an Dios sa mga tawo kag ini wara'n labot sa Kasuguan. Ini mismo kag an mga surat san mga propeta nagapamatuod man ngani sani. ²²An mga tawo ginapatanos san Dios paagi sa inda pagtuod kan Jesu-Cristo. Ginahimo ini san Dios sa tanan na mga nagatuod kan Cristo. Parareho an tanan na tawo kay ²³nagkasala sinda tanan kag nagakulang sa gloryoso na katanusan san Dios.

²⁴Pero paagi sa regalo san iya kaluoy mismo, napatanos sinda paagi kan Cristo Jesus na amo an nagpawara'n sala sa inda. ²⁵Ginhalad siya

^d 3:12 Kitaa sa Salmo 14:1-3.   ^e 3:13a Kitaa sa Salmo 5:9.   ^f 3:13b Kitaa sa Salmo 140:3.

^g 3:14 Kitaa sa Salmo 10:7.   ^h 3:17 Kitaa sa Isaias 59:7-8.   ⁱ 3:18 Kitaa sa Salmo 36:1.

san Dios agod, paagi sa iya pagkamatay, mapatawad an mga sala san katawuhan paagi sa pagtuod sa iya. Sana na pangyayari ginpakita san Dios an iya katanusan kay sadto'n una na panahon mapahinunudon siya sa mga nagkasala kaya wara niya pag-intyindiha an mga sala ninda. ²⁶Pagpamatuod ini niyan na panahon na siya mismo matanos kag ginapatanos man niya an may pagtuod kan Jesus.

²⁷Kaya, nano pa an aton ikakahambog niyan? Wara! Nano an aton dahilan sani? Kay nagasunod kita sa Kasuguan? Dili. Ugaling na kita nagatuod kan Cristo. ²⁸Kaya, makasabi na kita na an tawo ginapatanos san Dios paagi lang sa pagtuod kag dili sa pagtuman san ginabuot didi sani na Kasuguan. ²⁹Niyan basi masabi kita, "Kay nano an Dios, Dios lang san mga Judio? Dili daw siya Dios man san mga dili-Judio?" Syimpre, Dios man siya san mga dili-Judio ³⁰kay may usad lang na Dios kag ginapatanos niya an mga Judio susog sa inda pagtuod. An mga dili-Judio naman ginapatanos paagi man gihapon sa inda pagtuod. ³¹Nano, ginahalian na naton sin pulos an Kasuguan paagi sani na pagtuod? Dili, kundi lalo pa ngani naton ginapalabaw ini.

Halimbawa Si Abraham

4 ¹Saka, pan-o si Abraham na aton kalulululuhi? ²Kun ginpatanos siya tungod san iya mga nahimo, igwa kuntani siya sin ikakahambog pwera lang sa atubangan san Dios. ³Niyan, amo ini an nasurat sa Banal Na Kasuratan,

"Nagtuod si Abraham sa ginsabi san Dios, kaya tungod sani gin-ako siya san Dios bilang matanos."^j

⁴Halimbawa, ginasuhulan an nagatrabaho, dili ginaregaluhan. ⁵Ugaling, ginakita san Dios bilang katanusan ina na pagtuod san mga tawo na dili nagatrabaho agod magin matanos kundi nagasarig lang sa iya na amo an nagapatanos sa mga dili diosnon. ⁶Ginsambit man san hadi kasadto, na si David, an kalipayan san tawo na bisan wara'n nahimuan agod magin matanos ginpatanos siya san Dios. Sabi ni David,

⁷"Malipay an tawo na an mga pagsupak pinatawad na kag hinali na an kasal-anan.

⁸Malipay gayod siya na dili na mananabat san iya mga sala sa Dios."^k

⁹Nano, ini na kalipay para lang sa mga tinuri o para man sa mga dili turi? Sabi naton gin-ako na matanos si Abraham tungod san iya pagtuod. ¹⁰Kasan-o ini nangyari? Sadto na turi na siya? Dili, sadto na dili pa siya turi. ¹¹Kay an pagkaturi sa iya pagpamatuod lang na gin-ako na siya na matanos paagi sa pagtuod antes pa siya ginturi. Kaya siya an kalulululuhi san tanan na nagatuod kag gin-ako na matanos san Dios tungod san pagtuod sa iya bisan dili naturi.

^j 4:3 Kitaa sa Genesis. 15:6. ^k 4:8 Kitaa sa Salmo 32:1-2.

¹²Sugad man siya an kalulululuhi san mga Judio na dili lang tinuri kundi nabubuhay man sa pagtuod pareho niya bisan sadto na dili pa siya naturi.

An Pagpatanos Sa Tawo

¹³Niyan, dili nakuha ninda Abraham kag san iya mga anak paagi sa Kasuguan an panuga hali sa Dios na iiredaron ninda an kinab-an kundi nakuha ninda ini paagi sa inda pagtuod sa Dios na nagpatanos sa inda. ¹⁴Kay kun ihahatag lang an mga biyaya san Dios sa mga nagatuman sa Kasuguan, mawawar-an sin pulos an pagtuod san tawo kag an panuga san Dios, ¹⁵dahilan na kastigo an nahuhumanan san Kasuguan. Pero wara'n pagsupak kun wara man sin kasuguan.

¹⁶Niyan, ina na panuga bunga san pagtuod agod an gintuga sigurado na mag-abot bilang biyaya san Dios para sa tanan na mga lahi ni Abraham. Dili lang ina para sa mga nagasunod sa Kasuguan kundi sa mga nagatuod man pareho ni Abraham kay siya bilang kalulululuhan san tanan na nagasunod sa Dios. ¹⁷Tungod sani nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan manungod san ginsabi san Dios kan Abraham: “Ginhimo ko ikaw na ama san damo na nasyon.”^l Kaya, sa Dios na ginatuodan niya, ini si Abraham amo an kalulululuhan man gayod naton tanan na may pagtuod. Ini na Dios ni Abraham an nagabuhay man samga patay kag nagahimo san mga bagay hali sa wara.

¹⁸Bisan ngani baga'n wara'n mangyayari sa paglaom ni Abraham, nagtuod kag nagsarig lang gihapon siya na magigin ama man gayod san damo na mga nasyon, susog san ginsabi sa iya, “Magigin pareho sani kadamo na mga bituon an imo mga anak.”^m ¹⁹Wara magluya an iya pagtuod bisan ngani maluya na an iya lawas kay usad na ka gatos an iya edad kag halapit na mamatay. Usad pa, baog man si Sara.

²⁰Wara magluya an pagtuod ni Abraham kag wara siya magduda sa gintuga san Dios. Lalo lugod na nagakusog pa an iya pagtuod pag-umaw niya sa Dios, ²¹kay bilog an iya pagsarig na kaya tumanon san Dios ini na gintuga sa iya. ²²Kaya naman, “gin-ako si Abraham na matanos”ⁿ tungod san iya pagtuod. ²³Pero dili lang para kan Abraham ini na mga surmaton na “gin-ako na matanos”. ²⁴Ini para man sa aton na nagatuod sa Dios na nagbuhay gihapon san aton Ginoo na si Jesus. Kaya pagapatanuson kita san Dios. ²⁵Si Jesus an ginpatay tungod san aton mga sala kag ginbuhay gihapon agod mapatanos kita sa pagkita san Dios.

Pakigsiruan Sa Dios

5 ¹Kaya ngani, kay ginpatanos na man lang kita tungod san pagatuod, ginpasiro na gayod kita sa Dios paagi sa aton Ginoo

^l 4:17 Kitaa sa Genesis. 17:5.   ^m 4:18 Kitaa sa Genesis. 15:5

ⁿ 4:22 Kitaa sa Genesis. 15:6.

na si Jesu-Cristo. ²Paagi man sa iya, ginpaangay kita para makabahin sani na grasya na adi na sa aton tungod san aton pagtuod sa iya. Kaya, malipay ngani kita kay may paglaom na mabubuhay kita kaupod niya sa kalangitan. ³Pwera pa sani, bisan nagakalisod kita malipay gihapon kay aram naton na an kalisudan amo an nagatukdo sa aton na magin matiniuson. ⁴Sugad man kun matiniuson kita nagigin maayo an aton ugali kag kun maayo an ugali igwa kita sin paglaom. ⁵Kaya dili kita nabubuyo sa aton paglaom kay ginbutang na sa aton tagipusuon an pagkamuot san Dios paagi sa Espirito Santo na hinatag sa aton san Dios.

⁶Sadto na wara kita'n mahimuan pagsalbar sa aton sadiri, namatay si Cristo sa panahon na ginpili san Dios para sa aton na makasasala. ⁷Bihira an tawo na magahalad san iya buhay para sa matanos na tawo pero kun minsan basi igwa man gihapon sin mamamatay para sa maayo na tawo. ⁸Kaya lang, makasasala pa kita san namatay si Cristo para sa aton. Paagi sani didi ginpakita san Dios an iya pagkamuot sa aton.

⁹Kaya ngani, kay ginpatanos na man lang kita paagi san pagkamatay ni Cristo, lalo na gayod na isasalbar kita niya sa grabe na kauritan san Dios. ¹⁰Kun napasiro ngani kita sa Dios paagi san pagkamatay san iya Anak na sadto mga kaaway pa kita san Dios, lalo na gayod niyan na napasiro na kita sigurado na isasalbar kita ni Cristo kay nabuhay gihapon siya. ¹¹Dili lang ini kundi malipay man kita sa pakig-usad sa Dios dahilan san pakigsiruan na naton sa iya paagi kan Jesu-Cristo na aton Ginoo.

Si Cristo Iba Kan Adan

¹²Niyan, paagi kan Adan nagkaigwa'n kasal-an sa kinab-an kag dahilan sana nagkaigwa man sin kamatayan. Kaya an tanan na tawo namamatay tungod kay mga parakasala an tanan. ¹³An kasal-an adi na sa kinab-an antes pa man ginhatag an Kasuguan kan Moises. Ugaling san wara pa ini baga'n wara man lang sin mga sala an mga tawo. ¹⁴Pero tuna kan Adan hasta kan Moises nagkamaratay an tanan na tawo hasta sinda na iba man an mga sala sa sala ni Adan. Siya ugaling an irugan san papaabuton na tawo.

¹⁵Pero dako naman an pagkaiba san regalo na kapatawadan san Dios sa sala ni Adan. Kaya ngani, bisan damo an namatay tungod san sala sana na tawo na si Adan, mas sobra pa sani an kaluoy san Dios kag san iya regalo para sa damo man na tawo paagi sa kaluoy san iba naman na tawo na si Jesu-Cristo. ¹⁶Niyan, iba man gayod an regalo san Dios sa ginbunga san sala ni Adan kay kastigo an ginhatag na paghusgar sa iya sala, pero kapatawadan naman an ginhatag san regalo san Dios apisar san damo na mga sala. ¹⁷Matuod man gayod na paagi sa sala san tawo na si Adan nakalukop sa tanan na tawo an kamatayon. Pero mas mahalaga an ginhimo san otro tawo na si Jesu-Cristo. Sinda na mga nagaako

san dako na kapatawadan san Dios kag regalo niya na nakapatanos sa katawuhon, mabubuhay kag magahadi naman na kausad niya.

¹⁸Niyan amo ini an nahumanan: kastigo an ginhatag sa tanan tungod san sala ni Adan, pero kapatawadan naman kag buhay an nag-abot sa tanan tungod san katanusan ni Cristo. ¹⁹Sugad na damo an nagin parakasala tungod san pagsupak ni Adan, damo man gihapon an magigin matanos tungod san pagkamasinunodon ni Cristo.

²⁰Ginhatag an Kasuguan agod magdugang an kasal-an, pero pagdugang san sala lalo naman na nagdugang an kaluoy san Dios. ²¹Kaya ngani, sugad san paglabaw san sala na dara san kamatayon, amo man an paglabaw san kaluoy san Dios na dara naman san katanusan na amo an nagadara sa aton pakadto sa buhay na wara'n katapusan paagi ni Jesu-Cristo na aton Ginoo.

Nadaog Na An Gahom San Kasal-an

6 ¹Saka niyan, nano, ipadayon ta an pagkasala agod magdugang an kaluoy san Dios? ²Syempre dili! Namatay na kita sa pagkasala kaya pan-o kita mabuhay pa sa kasal-an? ³Nano, dili niyo aram na kita tanan na binunyagan sa pagkaurusad kan Cristo Jesus binunyagan man sa pagkaurusad sa iya pagkamatay? ⁴Oo, kay san pagbunyang sa aton baga'n ginlubong kita kaupod niya kag nakabahin sa iya kamatayon. Kaya magkakaigwa man kita sin bag-o na pagkabuhay pareho kan Cristo na nabuhay gihapon paagi sa gloryoso na gahom san iya Ama.

⁵Sugad man, kun kita nagin kausad niya sa kamatayon magigin kausad man niya kita sa pagkabuhay gihapon. ⁶Kaya aram ta na ginpako na sa krus kaupod ni Cristo an dati maraot naton na pagkatawo agod siraon na an gahom san makasasala na lawas kag agod dili na kita ginapauripon san kasal-an. ⁷Libre na gayod sa gahom san kasal-an an patay na.

⁸Sugad man, kun kaupod ni Cristo namatay na kita sa dati naton na pagkatawo, nagatuod kita na mabubuhay man kaupod niya. ⁹Aram naton na dahilan na ginbuhay gihapon si Cristo, dili na siya liwat mamamatay. Dili na siya sakop san gahom san kamatayon. ¹⁰An pagkamatay niya usadan lang gayod agod daugon an gahom san kasal-an pero niyan an iya buhay para na lang gayod sa Dios.

¹¹Kamo naman, isipon niyo na namatay naman kamo sa gahom san kasal-an, tapos nabubuhay kamo para sa Dios sa pakig-usad ni Cristo Jesus. ¹²Ayaw na niyo igpasakop sa kasal-an an iyo may kamatayon na lawas para pasunudon kamo san maraot sani na kaila. ¹³An mga parte san iyo lawas, ayaw man niyo igpahunod sa kasal-an para gamiton sani, kundi magpasakop kamo sa Dios bilang mga tawo na ginbuhay gihapon hali sa kamatayon kag an iyo lawas igpagamit lang gayod niyo sa iya para sa katanusan. ¹⁴Kun sugad, dili na kamo pagasakupon san kasal-an kay dili naman kamo sakop san Kasuguan kundi san kaluoy san Dios.

Katanusan Para Sa Diosnon

¹⁵Kaya pan-o na niyan? Nano, magakasala na lang kita kay dili na kita sakop san Kasuguan kundi san kaluoy san Dios? Syimpre dili! ¹⁶Nano, dili niyo aram na kun nano an iyo ginasunod amo man an nagauripon sa iyo? Kun magpasakop kamo sa kasal-an, uuripunon kamo sani. Pero kun magin masinunudon kamo sa Dios, sasakupon kamo san katanusan. ¹⁷Salamat sa iya na bisan dati uripon kamo san kasal-an, ginsunod naman niyo sin hugot sa tagipusuon an kamatuudan na gintukdo sa iyo, ¹⁸kag niyan na ginlibre na man lang kamo sa kasal-an, nagin uripon na kamo san katanusan.

¹⁹Mga tawhanon lang na surmaton an ginagamit ko tungod san kaluyahan san iyo pagsabot. Sugad na kamo sadto na adlaw nagpauripon sa manlain-lain na kalaw-ayan kag nagasobra na karautan, niyan dapat naman niyo igpasakop an iyo lawas sa kaayuhan para sa mga matanos na gawi. ²⁰Sadto na uripon pa kamo san kasal-an wara kamo'n sarabton sa katanusan. ²¹Kaya lang, nano an napuslan niyo sadto na mga gawi na niyan ginakaalo na niyo? Kamatayon gayod an nahumanan sadto. ²²Pero niyan na ginlibre na kamo sa kasal-an kag mga uripon na kamo san Dios, an ginabunga sana amo an kabanalan na an nahuhumanan an buhay na wara'n katapusan. ²³Kamatayon an suhol san kasal-an pero buhay naman na wara'n katapusan an regalo san Dios paagi sa aton Ginoo na si Jesu-Cristo.

Usad Na Halimbawa Hali Sa Pag-arasawahan

7 ¹Mga kaigmanghudan ko, sigurado na makasabot kamo sani na masasabi ko kay aram na niyo an Kasuguan. Myintras buhay lang an tawo, sakop siya san Kasuguan. ²Halimbawa, susog sa Kasuguan an inasawhan na babayi sakop san asawa niya myintras na buhay pa ini. Pero kun patay na ini libre na siya sa Kasuguan manungod sa iya asawa. ³Niyan, myintras buhay pa an iya asawa an inasawhan na babayi nagakasala sin pagpasambay kun nakibiyo sa iba na lalaki. Pero kun patay na an iya asawa libre na siya sa Kasuguan kag dili na magakasala sin pagpasambay bisan magpaasawa pa sa iba.

⁴Amo man kamo niyan, mga kaigmanghudan ko, patay na kamo sa Kasuguan paagi san pagkamatay ni Cristo kag para na sa iya na ginubuhay gihapon agod mapakinabangan kamo para sa Dios. ⁵Kasadto san sakop pa kita san aton makasal-anon na pagkatawo, ada sa Kasuguan napupukaw an mga maraot na kaila na nasa lawas naton. Kaya ngani nagahimo kita sin mga nakaunong san aton kamatayon. ⁶Pero libre na kita niyan sa Kasuguan kag patay na sa gahom san dati nagauripon sa aton. Kaya ngani sa Dios kita nagasirbe niyan na may bag-o na buhay hali sa Espirito Santo kag dili susog sa luma na Kasuguan.

An Nahimuan San Kasuguan

⁷Kun sugad, nano an masasabi naton? Sala an Kasuguan? Syimpre dili! Niyan, wara ko maarami na may kasal-an gali kun dili dahilan sa Kasuguan. Wara ko man maarami na may pagkaawa gali kun dili ginsurat sa Kasuguan na “Ayaw kaawa.”⁸ Pero ginprobisaran san kasal-an baga’n tawo an Kasuguan agod pukawon an tanan na klase’n mga pagkaawa na adi sa akon. Matuod ini kay wara gayod sin kasal-an kun wara’n Kasuguan. ⁹Dati buhay ako sadto’n wara pa ako makaaram san Kasuguan. Pero pag-abot san Kasuguan nakilala ko na may kasal-an ako kaya ako naman ginkondinar na mamatay. ¹⁰An Kasuguan, na an katuyuan dapat maghatag sin buhay, amo lugod an nagdara sa akon sin kamatayon. ¹¹Kaya ginluko ako san kasal-an san ginprobisaran sani baga’n tawo an Kasuguan kag paagi naman sani baga’n ginpatay ako. ¹²Kaya banal an Kasuguan kag an tugon sani banal, matanos kag maayo. ¹³Niyan, an gusto ba sabihon sani na an maayo lugod amo an nagdara sa akon san kamatayon? Syimpre dili! An kasal-an an naghimo sani. Gin-gamit lang san kasal-an baga’n tawo an maayo agod patayon ako para mahayag an matuod na ugali san kasal-an kag an sobra na karautan sani paagi man mismo sana na Kasuguan.

An Kasamok Sa Tawo

¹⁴Aram naton na banal an Kasuguan, kaya lang, dili ako banal kundi ginpaauripon sa kasal-an. ¹⁵Dili ko masabutan an akon ginahimo kay an akon lugod ginahimo an nababadlian ko kag dili an gusto ko. ¹⁶Niyan, kun akon ginahimo an nababadlian ko, nauyon ako na maayo an Kasuguan. ¹⁷Kaya dili naman gayod ako mismo an nagahimo sana kundi an makasal-anon na mga kaila na adi nagaistar sa akon. ¹⁸Aram ko na wara’n kaayuhan na adi sa akon makasal-anon na pagkatawo. May kaila ako paghimo’n maayo pero dili ko naman mahimo. ¹⁹Dili ko ginahimo an maayo na gusto ko himuon kundi an maraot na nabadlian ko himuon amo lugod an ginahimo ko. ²⁰Kaya, kun ginahimo ko an nababadlian ko, dili na ako mismo an nagahimo sana kundi an makasal-anon na kaila na adi nagaistar sa akon.

²¹Kaya, may nakikita ako na panurundon sugad sani: kun gusto ko maghimo’n kaayuhan, karautan lang an ginahimo ko. ²²Niyan sa tagipusuon ko namumuot ako sa Kasuguan san Dios, ²³pero may nakikita naman ako na iba na panurundon sa lawas ko na nakiaway sa panurundon san kaisipan ko. Ginapabihag ako sani sa kasal-an na adi nagaistar sa akon. ²⁴Sing-ano baya kagrabe san akon kamutangan! Sin-o

---

◦ 7:7 Kitaa sa Exodo 20:17.

daw an makasalbar sani na akon lawas na nagaduso sa akon pakadto sa kamatayon? ²⁵Salamat sa Dios kay ginsalbar na niya ako paagi kan Jesu-Cristo na aton Ginoo!

Kaya ngani, sa akon kaisipan nagatuman ako sa Kasuguan san Dios pero an akon pagkatawo uripon ngani san panurundon san kasal-an.

An Pagkabuhay Sa Gahom San Espirito Santo

8 ¹Kaya ngani dili na pagakastiguhon idto'n mga kausad ni Cristo Jesus. ²Aram ko ini kay ginlibre ako sa panurundon san kasal-an kag kamatayon paagi san gahom san Espirito Santo na amo an nagbuhay sa aton na kausad kan Cristo Jesus. ³Oo, paagi sa pagsugo san Dios sa iya sadiri na Anak na nagin kapareho sa makasasala na mga tawo, ginkondinar niya baga'n tawo an kasal-an na adi sa aton agod waraon na ini. Ginhimo niya ini kay dili kaya himuon san Kasuguan tungod san kaluyahan san tawo. ⁴Kaya niyan, kita na nabubuhay na may pagkamasinunudon sa Espirito Santo kag dili susog sa kaila san lawas, makatuman na san mga matanos na himo na ginabuot dida sana na Kasuguan.

⁵An mga kaila san lawas amo an mahalaga sadto'n nabubuhay sa kasal-an. Pero an mahalaga naman sadto'n nabubuhay susog sa Espirito Santo amo an mga manungod man gayod sa kabubut-on sani. ⁶An kamatayon na amo an pagkabulag sa Dios an nahuhumanan sadto'n nagapasakop sa lawasnon na kaila, pero may pagkabuhay kag kalinaw san isip an nagapasakop sa Espirito Santo. ⁷Matuod ini kay supak sa Dios an nagapasakop sa lawasnon na kaila tungod na habo ini magpasakop sa iya kag dili man gayod makapasakop sa iya. ⁸Kaya dili napapalipay an Dios san mga nasasakop pa san lawasnon na kaila.

⁹Niyan, kun matuod man gayod na ada na sa iyo an Espirito san Dios, dili na kamo sakop san lawasnon na kaila kundi san Espirito Santo. Kaya an dili ginaistaran san Espirito ni Cristo dili para sa iya. ¹⁰Pero kun ada sa iyo si Cristo, buhay an iyo espirito tungod na ginpakatanos ina san Dios bisan mapapatay an iyo lawas dahil an kasal-an. ¹¹Niyan, kun ada man gayod sa iyo an Espirito san Dios na nagbuhay gihapon kan Cristo, ina mismo na Dios an magabuhay man sa iyo mga may kamatayon na lawas paagi sa iya Espirito na ada sa iyo.

¹²Kaya ngani, mga kamaranghod ko, igwa kita'n obligasyon na mapalipay ini na Espirito kag dili mabuhay susog sa lawasnon na mga kaila. ¹³Kay mamamatay kamo kun nabubuhay susog sa mga kaila san lawas. Pero mabubuhay kamo kun patayon niyo ina na mga kaila san lawas paagi san gahom san Espirito Santo. ¹⁴Mga anak san Dios an tanan na mga ginagiyahan san Espirito niya. ¹⁵Ina na Espirito na ginhatag sa iyo san Dios dili an espirito na nagapanguripon sa iyo sa kahadlok kundi

an Espirito Santo na naghimo sa iyo na magin mga anak san Dios. Kaya ngani nakatawag kamo sa iya sin “Ama! Ama kol!”. ¹⁶Ini man na Espirito Santo an nakiusad mismo sa aton mga espirito pagpamatuod na kita mga anak san Dios. ¹⁷Niyan, masasadiri naton an mga biyaya na gintigana san Dios para sa iya mga katawuhan kay mga anak kita niya kag masasadiri man naton kaupod ni Cristo an gintigana san Dios sa iya. Kaya kun gusto naton mabuhay kaupod ni Cristo sa kalangitan, kinahanglan man makatios yana sa pagpasakit san mga tawo bilang mga parasunod niya.

An Malipay Na Pagkalibre San Mga Anak San Dios

¹⁸Pero para sa akon, an pagtios sani na buhay niyan dili angay ikumparar sa gloryoso na buhay na mapapasa aton sa maabot na adlaw. ¹⁹Bisan ngani an tanan na ginlalang nagaparahandom gayod na ihayag an mga anak san Dios. ²⁰Kay ini na mga ginlalang ginpawar-an sin pulos, dili kay sa sadiri sani na kabubut-on kundi tungod kay ginbuot ina san Dios. Pero ginhatagan man gihapon niya ini sin paglaom ²¹kay ililibre man gihapon ini na mga ginlalang sa pagkauripon sani sa pagkadunot. Tapos mababahin man sani sa maabot na adlaw an malipay na pagkalibre san mga anak san Dios.

²²Pwera pa sani, aram naton na hasta niyan nagaaguro ini sa kasakit baga'n sa pag-anak. ²³Pero dili lang ini na mga ginlalang kundi nagaaguro man kita, na nagkaigwa san Espirito Santo bilang una na regalo san Dios, myintras na ginahulat naton an aton magigin kamutangan bilang mga anak san Dios kag an pagbag-o san aton mga lawas. ²⁴Niyan, nasalbar kita dahilan sani na paglaom. Pero kun nakikita naton an aton ginalauman, dili ina matuod na paglaom. Nano, nagalaom pa kita kun nakikita na an ginalauman? Syimpre dili! ²⁵Pero kun nagalaom kita san dili naton nakikita, ginapahulat ta gayod ina na may pasensya.

²⁶Sugad man, ginabuligan kita san Espirito sa aton mga kaluyahan, kay dili kita maaram kun pan-o dapat magpangadyi kundi an Espirito Santo mismo an nakimaluoy sa Dios para sa aton paagi san mga agrangay na dili gayod ikasabi sa nano man na mga surmaton. ²⁷Tapos, an Dios na maaram san tagipusuon san tawo maaram man san kabubut-on san Espirito Santo, kay susog sa kabubut-on san Dios nakimaluoy an Espirito para sa aton na ginpabanal.

²⁸Aram naton na sa tanan na pangyayari nagabulig an Dios para sa kaayuhan san mga namumuot sa iya kag mga pinili niya susog sa iya katuyuan. ²⁹Ini amo idto'n mga dati aram na niya na iya ginlain agod magin pareho san iya Anak, kag an Anak amo an magin pinakamagurang sa damo na mga magmaranghod. ³⁰Kaya an mga ginlain san Dios gintawag man niya na makaupod sa iya. An mga gintawag naman

ginpakamatanos, kag an mga ginpakamatanos gintuga niya na pagapaambiton sinda sa iya buhay sa kalangitan.

An Pagkamuot San Dios Sa Iya Katawuhan

³¹Niyan, nano pa an masasabi naton sani? Kun para sa aton an Dios wara na'n halaga bisan sin-o an magakontra sa aton. ³²Kay warangani ig-imot san Dios an iya sadiri na anak kundi ginhalad para sa aton, nakasiguro na kita na ikakaregalo man niya sa aton an tanan na kinahanglan ta kaupod ni Cristo. ³³Kun sugad, wara'n makaakusar sa mga pinili san Dios kay siya mismo ginpawara'n sala na sinda. ³⁴Kaya, wara man sin makakondinar pa sa inda. Si Cristo Jesus na namatay o dili kaya na nabuhay gihapon kag niyan nagaingkod sa tuo san Dios na amo man an nakimaluoy sa Dios para sa aton.

³⁵Kaya wara na gayod sin makapabulag sa aton sa pagkamuot ni Cristo. Dili na kita mapapabulag sa iya paagi san mga kalisudan o san pagtios, dili man sa pagpasakit o san gutom. Amo man bisan kapobrehan o kapeligrohan o kaya san kamatayon. ³⁶Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan:

“Alang-alang sa imo bilog na adlaw kami na nasa peligro san kamatayon.

An kapareho namon mga karnero na paratyon.”^p

³⁷Ugaling, apisar sani na tanan na mga kamutangan, igwa kita sin ganahan paagi sa gahom ni Cristo na namuot sa aton. ³⁸Kaya nakasiguro ako na wara sin makapabulag sa aton sa pagkamuot niya, bisan na ngani an kamatayon o pagkabuhay, mga anghel o nano man na gamhanan na espirito, bisan ngani niyan na kamutangan o an maabot, o nano pa man na gamhanan ³⁹sa kahitaasan san langit, sa ubos san duta, o an nano pa man na mga bagay na ginlalang. Dili gayod makapabulag sa aton sa pagkamuot san Dios na adi kaupod naton sa pakig-usad kan Cristo Jesus na aton Ginoo.

Ginpakita An Katuyuan San Dios

9 ¹Niyan, matuod ini na sasabihon ko manungod sa akon mga kalahi na mga Judio. Maaram si Cristo na dili ako nagabuwa kundi matuod gayod ini. An akon man pag-iisip nagapamatuod man sa paggiya san Espirito Santo, ²na dako gayod an kamunduan ko kag pirme man gayod an hinanakit ko sa inda. ³Ikakalipay ko pa na isumpa kag mapalain kan Cristo para sa inda na akon mga kalahi. ⁴Sinda an mga taga-Israel kag ginbutang sinda san Dios na iya mga anak. Kasadto siya mismo nag-istar kaupod ninda. Ginhatag man niya sa inda an iya mga sinumpa, an

^p 8:36 Kitaa sa Salmo 44:22.

Kasuguan, an tunay na pagsamba kag an iya mga panuga. ⁵Hali sinda sa mga kalulululuhan na sinda Abraham, Isaac, Jacob kag san iba pa. Si Cristo man bilang tawo kalahi pa ninda. Umawon siya na amo an Dios na nagasakop san tanan hasta na lang! Amen.

⁶Pero, nano, nangahulugan na nasira an panuga san Dios? Syimpre dili, kay dili man tanan na hali sa lahi ni Israel matuod gayod na Judio.

⁷Sugad man dili tanan na gin-anak ni Abraham mili kay mga kalahi niya matuod gayod na mga anak niya, kundi amo ini an nasurat sa Banal Na Kasuratan: “An mga lahi ni Isaac amo an kikalalahon na mga anak mo.”^q

⁸An gusto sabihon sani na an kikalalahon na mga anak san Dios dili an mga gin-anak ni Abraham paagi lang san kaila san lawas kundi idto’n mga gin-anak niya na sakop san panuga san Dios sa iya. ⁹Kay sugad sani an sinabi sa panuga san Dios: “Mabalik ako sa tama na panahon kag magaanak si Sara sin lalaki.”^r

¹⁰Usad pa, an duha na bata na ginlihi ni Rebeca usad lang an ama, wara’n iba kundi an aton man kalulululuhan na si Isaac. ¹¹⁻¹²Antes pa gin-anak ini na duha na bata, sadto’n wara pa sinda makahimo sin nano man na maayo o maraot, ginsabi san Dios kan Rebeca na, “Magasirbe an subang sa manghod.”^s Ini ginsabi san Dios agod pamatuudan na an ginbasihan san iya pagpili amo an sadiri niya na katuyuan kag dili an nano man na himo san tawo. ¹³Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan: “Namut-an ko si Jacob pero nabadli ako kan Esau.”^t

¹⁴Niyan, nano gali an masasabi ta? Wara’n hustisya an Dios? Syimpre dili! ¹⁵Kay ginsabi niya kan Moises na,

“Maluluoy ako sa gusto ko kaluy-an.

Magamalasakit ako sa gusto ko pagmalasakitan.”^u

¹⁶Kaya an ginabasihan san pagpili san Dios an pagkaluoy lang gayod niya dili an kagustuhan o hinimuan san tawo. ¹⁷Sugad man, an nasurat sa Banal Na Kasuratan manungod san ginsabi san Dios sa hadi san Ehipto na si Faraoh amo ini, “Ginhimo ko ikaw na hadi agod paagi sa imo maipakita ko an akon gahom para ipabantog an akon ngaran sa bilog na kinab-an.”^v ¹⁸Kaya ngani, naluluoy an Dios sa gusto niya kaluy-an kag ginapasutil niya an iba kun gusto niya.

An Grabe Na Kaurit Kag An Kaluoy San Dios

¹⁹Basi mahunga kamo sa akon: “Kun matuod ini nano kay ginasala pa san Dios an tawo? Sin-o an makakontra sa iya kabubut-on?” ²⁰Pero ikaw na tawo lang, sin-o ka man na nagakusug-kusugan an buot na magsabat

^q 9:7 Kitaa sa Genesis. 21:12.   ^r 9:9 Kitaa sa Genesis. 18:10, 14.   ^s 9:11 Kitaa sa Genesis. 25:23.

^t 9:13 Kitaa sa Malakai 1:2-3.   ^u 9:15 Kitaa sa Exodo 33:19.

^v 9:17 Kitaa sa Exodo 9:16.

sa Dios? Sugad sani an ginsabi ni Isaias, “Nano, nakahunga an kuron sa naghimo sani, ‘Nano kay hinimo mo ako na sugad sani?’”^w ²¹Syempre ada sa kabubut-on san parakuron na himuon an lapok sa nano man na magustuhan niya. Kun gusto niya maghimo sin matahom na surudlan kag ordinaryo lang na kuron hali sa usad lang na tumpok sin lapok, syempre ada ina sa iya kabubut-on kun himuon niya.

²²Saka, bisan handa an Dios pagpakita san iya kaurit kag pagpabatyag san iya gahom, dili niya nahimo kundi ginpasensyahan na lang niya idto’n nagapaurit sa iya na dapat kuntani kastiguhon kay angay ubuson? ²³Ginhimo niya ini agod ipaaram naman niya an iya gloryoso na kayamanan sa aton na gusto niya kaluy-an. Kita amo an mga ginhanda na niya sa katuna-tunai pa para sa gloryoso na buhay kaupod niya. ²⁴Kita an mga gin-imbiteran san Dios, dili lang hali sa mga Judio kundi hali man sa mga dili-Judio. ²⁵Sugad sani an ginsabi niya sa libro ni Oseas:

“Sasabihan ko idto’n dili ko dati mga katawuhan, ‘Mga katawuhan ko kamo,’

kag idto’n nasyon na dati wara ko pagpalangгаа, sasabihan ko, ‘Kamo an akon palangga na nasyon.’”^x

²⁶“Didto mismo sa ginsabihan sa inda, ‘Dili ko kamo mga katawuhan,’ didto man sinda pagatawag na ‘mga anak san buhay na Dios.’”^y

²⁷An sabi naman san propeta na si Isaias manungod sa Israel amo ini, “Bisan magdamo an katawuhan san Israel pareho san kadamo san sa baybayon sa dagat, mga pira-pira lang gayod an masasalbar sa inda,

²⁸kay ubos-kun-ubos kag padalian an paghusgar san Dios sa katawuhan sa duta.”^z

²⁹Pareho ini san ginsabi man sadto ni Isaias,

“Kun wara magbilin sa aton an pinakamakagagahom na Ginoo sin pira-pira na mga lahi, pareho na gayod kita san mga syudad san Sodoma kag Gomorra na wara’n nabilin na katawuhan.”^a

An Bato Na Dushman

³⁰Kun sugad, nano an masasabi ta niyan? Amo ini: An mga dili-Judio na wara magtalinguha pagpakatanos sa pagkita san Dios ginpatanos sa iya paagi san pagtuod. ³¹Pero wara lugod maagihi sadto’n mga katawuhan ni Israel na nagahanap sin sugo na makapatanos sa inda sa pagkita san Dios. ³²Kaya nano kay dili? Kay an ginbasihan san inda ginhimo dili pagtuod kundi sa inda himo. Nadusmo sinda sa ginatawag na “bato na dushman” ³³na ginsurat sa Banal Na Kasuratan,

^w 9:20 Kitaa sa Isaias 29:16.   ^x 9:25 Kitaa sa Oseas 2:23.   ^y 9:26 Kitaa sa Oseas 1:10.

^z 9:28 Kitaa sa Isaias 10:22-23.   ^a 9:29 Kitaa sa Isaias 1:9.

“Kitaa niyo. Magabutang ako didto sa lungsod san Sion sin bato na magapadusmo sa mga tawo.

Tungod sani na bato, mapapatumba sinda, pero dili naman maaaluhan an mga nagatuod sa iya.”^b

10 ¹Mga kamaranghod ko sa pagtuod, sing-ano an paghandom ko na masalbar an mga Judio! Sing-ano an pangadyi ko sa Dios para sa inda! ²Ako na mismo an makapamatuod na grabe an kaila ninda sa Dios. Kaya lang an ginbasihan sani dili an matuod na pagkaaram. ³Kay wara ninda pag-angaya an paagi kun pan-o ginapatanos san Dios an mga tawo kundi nagtalinguha lugod sinda paghimo san inda sadiri na paagi. Kaya wara sinda mag-ako na patanuson san Dios, ⁴pero ginhuman na ni Cristo an pagtalinguha na magin matanos paagi sa Kasuguan agod mapatanos an tanan paagi sa pagtuod.

An Pagkasalbar Para Sa Tanan

⁵Amo ini an ginsurat ni Moises manungod sa katanusan paagi san pagsunod sa Kasuguan: “An mga nagatuman sa ginasugo san Kasuguan, mabubuhay sa Kasuguan.”^c ⁶Pero amo naman ini an nasabi manungod sa katanusan na ginbasi sa pagtuod: “Ayaw paghunga sa imo sadiri, ‘Sin-o an masaka sa langit?’” (na an gusto sabihon, agod palusadon si Cristo). ⁷“O kaya ‘Sin-o an malusad sa kairarumi san duta?’” (na an gusto sabihon, agod bangunon si Cristo hali sa mga patay).^d

⁸Kundi ini an ginasabi,

“Halapit na sa iyo an Maayo Na Barita san Dios.

Ada na sa iyo mga ba-ba kag tagipusuon,”^e

na amo an barita manungod sa pagtuod na amon ginatukdo. ⁹Niyan, masasalbar ka kun nagatuod ka na si Jesu-Cristo binuhay gihapon san Dios hali sa kamatayon, kag kun ginaako mo na si Jesus an Ginoo. ¹⁰Kay san pagtuod mo sani sa imo tagipusuon ginpatanos ka san Dios, kag san pagsumat mo naman nasalbar ka na sa paghusgar.

¹¹An nasurat man ngani sa Banal Na Kasuratan sugad sani, “Wara’n maaaluhan na nagatuod sa iya.”^f ¹²An Dios pareho Ginoo san tanan kag ginapabuganaan niya sin mga biyaya an tanan na nagatawag sa iya kay sa pagkita niya wara’n pagkaiba an mga Judio kag dili-Judio. ¹³Nasurat man ngani sa Banal Na Kasuratan, “Masasalbar an tanan na magatawag sa Ginoo.”^g

¹⁴Pero, pan-o man makatawag sa iya an mga tawo na wara pa sinda’n pagtuod sa iya? Pan-o man sinda makatuod na wara pa man sinda’n

^b 9:33 Kitaa sa Isaias 8:14; 28:16. ^c 10:5 Kitaa sa Levitico 18:5. ^d 10:7 Kitaa sa Deuteronomio 30:12-13. ^e 10:8 Kitaa sa Deuteronomio 30:14. ^f 10:11 Kitaa sa Isaias 28:16. ^g 10:13 Kitaa sa Joel 2:32.

nababatian manungod sa iya? Pan-o man sinda makabati na wara man sin nagatukdo? ¹⁵Pan-o man may magtukdo san Maayo Na Barita pwera na lang kun may nagsugo pakadto sa inda? An nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan sugad sani, “Kaayo baga san pag-abot san mga nagadara san Maayo Na Barita!”^h

¹⁶Pero dili sinda tanan nag-ako san Maayo Na Barita. Sabi ngani mismo ni Isaias: “Ginoo, sin-o an nagtuod san amon gintukdo?”ⁱ

¹⁷Kaya pagtuod an nahuhumanan san pagapamati sa Maayo Na Barita na ginatukdo manungod kan Cristo.

¹⁸Pero, mahunga ako: nano, matuod man gayod na wara sinda makapamati san gintukdo? Syimpre nakapamati sinda! Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan,

“Nakalukop sa bilog na kinab-an an pagpamatuod san mga bagay na ginlalang san Dios

kag nakaabot ini bisan diin na parte san duta.”^j

¹⁹Mahunga gihapon ako, nano, wara man gayod makaaram an mga taga-Israel na para sa tanan an Maayo Na Barita? Si Moises mismo an una na masabat sana pagsabi niya sugad sani,

“Pagapaawaon ko kamo dahilan sa mga tawo na ginahuna niyo dili man nasyon.

Pagapauriton ko kamo dahilan sa usad na nasyon na ginahuna niyo mga luku-luko an katawuhan.”^k

²⁰Pero mas maisog si Isaias san pagsabi,

“Naagihan ako sadto’n dili nagahanap sa akon. Nagpakita ako sadto’n dili man lang nagausisa manungod sa akon.”^l

²¹Kag amo ini an sabi niya manungod sa Israel,

“Maghapon na nakaunat an akon kamot sa pag-agda sa mga katawuhan san Israel na parasupak kag sutil na nasyon.”^m

An Kaluoy San Dios Sa Taga-Israel

11 ¹Kaya amo naman ini an hunga ko, nano, ginsikway san Dios an iya mga sadiri na katawuhan na taga-Israel? Wara! Israelita mismo ako hali sa lahi ni Abraham kag kalahi pa ni Benjamin. ²Kaya, wara man gayod igsikway san Dios an iya mga sadiri na katawuhan na dati aram na niya sa katuna-tunai pa. Nano, dili niyo aram an nasurat sa Banal Na Kasuratan manungod kan Elias san magreklamo siya sa Dios kontra sa mga taga-Israel? Ginsabi niya, ³“Ginoo, ginpatay ninda an imo mga propeta kag ginsira

^h 10:15 Kitaa sa Isaias 52:7. ⁱ 10:16 Kitaa sa Isaias 53:1. ^j 10:18 Kitaa sa Salmo 19:4.

^k 10:19 Kitaa sa Deuteronomio 32:21. ^l 10:20 Kitaa sa Isaias 65:1. ^m 10:21 Kitaa sa Isaias 65:2.

an imo mga altar. Ako na lang an nabilin kag gusto pa ninda ako patayon.”ⁿ

⁴Pero nano an ginsabat san Dios sa iya? “Naglaín ako para sa akon mismo sin pito ka libo na kalalakihan na wara magsamba sa diosdiosan na si Baal.”^o ⁵Pareho man sana an kamutangan niyan na panahon. May nagkabirilin pa na mga matinumanon sa Dios na mga pinili tungod san iya kaluoy. ⁶An ginbasihan san iya pagpili amo an iya kaluoy kag dili an inda nagkahirimuan, kay kun an pagpili san Dios ginbasi sa ginahimo san tawo, ina na kaluoy san Dios dili matuod na kaluoy.

⁷Nano man gali? Wara maagihi san mga taga-Israel an inda ginahanap kundi naagihan ina san mga pinili. Ugaling, an iba nagsutil sugad ngani sa nasurat sa Banal Na Kasuratan,

⁸“Baga’n ginpabungog sinda san Dios agod dili makakita o makabati hasta sani na adlaw.”^p

⁹Nagsabi naman si David,

“An inda lugod mga pagponsya magsirbe lugod sa inda baga’n pandakop, pansilaod, panbalatik kag pagkastigo sa inda.

¹⁰Maparaparap man lugod an inda mga mata hasta dili na makakita.

Makapareho lugod sinda san tawo na damo an kalisudan na baga’n ku-ko na hasta na lang sa kabug-at na pas-anon.”^q

¹¹Kaya nagahunga ako, san pagkadusmo san mga Judio, nano, nagkaparara sinda? Syimpre wara. Tungod sa inda kasal-an nag-abot an pagkasalbar sa mga dili-Judio agod maawa an mga Judio. ¹²Pero kun an pagkasala san mga Judio naghatag sin dako na kaayuhan sa kinab-an kag an inda kawarad-on sin pagbatyag sa Dios nagdara sin damo na biyaya sa mga dili-Judio, sing-ano pa ada an mga biyaya kun magbalik sinda sa Dios!

An Mga Dili-Judio Dili Labaw Sa Mga Judio

¹³Kamo naman na mga dili-Judio an akon niyan kakasurmatunon. Myintras ako an iyo apostol ikakahambog ko an akon trabaho. ¹⁴Kadaka pwede ko paawaon an mga kapwa ko na Judio kag maisalbar lugod an iba sa inda. ¹⁵Kun an pagpabaya sa inda maibalik an mga katawuhan san kinab-an sa Dios, di lalo na gayod kun akuon ninda siya. An gusto sana sabihon pagkabuhay hali sa kamatayon. ¹⁶Pareho man ini kun ginhalad sa Dios an una na pidaso san minasa na arina an kabilugan sani sa iya man, kag kun ginhalad sa Dios an mga gamot san kahoy, an mga sanga sani sa iya man gihapon.

¹⁷Niyan, halimbawa, may kahoy na olibo na may mga sanga na nagkabarari. Tapos, may mga kumadlaganon na olibo na mga sanga na

---

ⁿ 11:3 Kitaa sa 1 Mga Hadi 19:10, 14.   ^o 11:4 Kitaa sa 1 Mga Hadi 19:18.   ^p 11:8 Kitaa sa Deuteronomio 19:4.   ^q 11:10 Kitaa sa Salmo 69:22-23.

ginsugpon sa nabarian bilang kabalyo sadto'n mga nagkabarari. Sugad man kamo sana na mga dili-Judio baga'n mga kumadlaganon man na mga sanga kag an mga Judio baga'n kahoy na olibo. Niyan, nagakinabang kamo sa sarig kag maayo na pagturubo ninda.

¹⁸Kaya, ayaw kamo na mga dili-Judio pagsabi na labaw kamo sa mga Judio na amo an baga'n nagkabarari na mga sanga. Kun magahambog kamo, dumduma niyo na dili kamo an baga'n magabuhay sa gamot, kundi an gamot an baga'n magabuhay sa iyo. ¹⁹Basi magsabi kamo, "Ginbari an iba na mga sanga agod ikasugpon ako." ²⁰Matuod ina. Ginbarari sinda kay wara sin pagtuod kag ginsugpon naman kamo tungod san iyo pagtuod. Ugaling dili kamo maisip na labaw kamo sa mga iba kundi mahadlok. ²¹Kay kun wara ngani palibriha san Dios an mga Judio na baga'n mga dati na sanga, nano, sa paghuna niyo palibrihon ada kamo?

Ginatuman San Dios An Iya Mga Panuga

²²Didi mababatyagan kun sing-ano kabuot kag kaisog an Dios. Maisog siya sa mga nagkasala pero mabuot siya sa iyo kun magpirme kamo sa iya kabuot, kun dili, baga man kamo'n mga sanga na pagautdon niya. ²³Bisan an mga Judio naman, kun dili na sinda magpadayon sa inda kawar-an sin pagtuod pareho sadto'n nagkabarari na mga sanga, sinda igasugpon man sa puno kay kaya san Dios na isugpon ini gihapon. ²⁴Kun kamo na hali sa kumadlaganon na puno san olibo naisugpon niya sa inataman na puno san olibo, bisan ngani ini kontra sa naturalesa, lalo pa gayod na ikakasugpon niya sa puno san olibo an mga dati sani sanga na mga nagkabarari lang.

An Dios Naluluoy Sa Tanan

²⁵Mga kamaranghod ko sa pagtuod, igwa'n natatago na kamatuudan na gusto ko maaraman niyo agod dili kamo maghambog. An kamatuudan amo ini: may nagsurutil na kadamuan san mga taga-Israel kontra sa Maayo Na Barita hasta na magpasakop sa Dios an biyo na bilang san mga dili-Judio. Pakatapos sana, ²⁶masasalbar na gayod an bilog na taga-Israel. Sugad san nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan:

"Maabot an Parasalbar hali sa Sion. Pagahalion niya an mga karautan sa mga lahi ni Jacob,

²⁷kag amo ini an magigin sinumpa'an ko sa inda san pagpatawad ko san inda mga sala."

²⁸Kay ginpabayaan san mga Judio an Maayo Na Barita, nagin kaaway sinda san Dios alang-alang sa iyo na mga dili-Judio. Pero kay ginpili

---

r 11:27 Kitaa sa Isaias 59:20-21; 27:9.

naman sinda san Dios, namumut-an sinda niya alang-alang sa inda mga kalulululuhan. ²⁹Dili nagaliwat-liwat an isip san Dios manungod san pagpili kag pagbendisyon niya sa mga tawo. ³⁰Kasadto, kamo na mga dili-Judio nagsupak sa Dios. Pero niyan naluuyan kamo niya kay nagsupak an mga Judio. ³¹Sugad man, kay naluuyan kamo nagasupak yana an mga Judio agod maluuyan man sinda. ³²Matuod ini kay ginhusgaran san Dios an tanan bilang mga parasupak agod kaluuyan niya sinda tanan.

Umawon An Dios

³³Sing-ano kabugana san kayamanan san Dios! Sing-ano kahadalom san iya dunong kag kaaram! Sin-o an makapahayag san iya mga pagbuot? Sin-o an makasabot san iya mga paagi? ³⁴Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan,

“Sin-o an nakaaram san isip san Ginoo? Sin-o an makahulit sa iya?”^s

³⁵“Sin-o an naghatag sa iya sin regalo agod kitaon niya ini na utang na buot?”^t

³⁶An tanan ginlalang niya, nagapadayon paagi sa iya, kag para ina sa iya. Umawon lugod an Dios hasta na lang. Amen.

An Buhay Sa Pagsirbe Sa Dios

12 ¹Niyan, mga kamaranghod ko sa pagtuod, dahilan san dako na kaluoy san Dios sa aton, nakimaluoy ako sa iyo na ihalad niyo an iyo sadiri sa Dios bilang buhay kag banal na sakripisyo na makaiila sa iya. Ini an matuod na pagsamba na dapat ihalad niyo. ²Dili kamo mag-irog sa mga kinab-anon na nakaugalian kundi magpaliwat sa Dios paagi sa biyo na pagbag-o sin isip agod maaraman niyo kun nano an pagbuot niya, na an gusto sabihon, kun nano an maayo kag tama gayod na himuon, kag kun nano an makaiila sa iya.

³Dahilan naman san kaluoy san Dios sa akon na magin apostol, ginahulitan ko man kamo na ayaw pagpahalagahi an iyo sadiri sin sobra kundi pahalagahi an tunay niyo na sadiri susog sa pagtuod na ginhatag san Dios sa kada usad sa iyo. ⁴Damo na parte an lawas kag ini na tanan na parte igwa'n manlain-lain na katuyuan. ⁵Sugad man bisan damo kita na mga nagatuod kan Cristo, baga'n usad lang kita na lawas sa pakig-usad kan Cristo kag ginbiriyo kita bilang mga manlain-lain na parte sana na lawas.

⁶Niyan, kay igwa kita'n manlain-lain na mga regalo na abilidad hali sa kaluoy san Dios, gamiton ta ini. Kun an aton regalo amo an pagsurmaton sin mensahe hali sa Dios, dapat himuon ta ina susog sa pagtuod na ada

^s 11:34 Kitaa sa Isaias 40:13; Jeremias 23:18. ^t 11:35 Kitaa sa Job 41:11.

sa aton. ⁷Kun ina na regalo an pag-ataman san mga kinahanglan san mga kapwa, dapat mag-ataman kita. Kun ina sa pagtukdo, dapat magtukdo kita. ⁸Kun ina naman sa paghidara na magsunod an iba kan Jesus sin hugot sa buot, dapat hidarahon ta sinda. Kun sa paghatag, dapat magin mahinatagon kita. Kun sa pagpamuno, dapat tatap kita magpamuno. Kun sa pagbulig, dapat magbulig kita na malipay.

⁹Dapat matuod an pagkamuot niyo. Kabadlii niyo an karautan, himua gayod an kaayuhan. ¹⁰Malipay na magkaminuruutan kamo bilang magmaranghod kan Cristo kag pirme kamo manguna pagpakita sin paggalang sa usad kag usad. ¹¹Mag-ungod pagtrabaho kag dili magtamad. Sirbihe an Ginoo na hugot sa tagipusuon. ¹²Magmalipay kamo sa paglaom san pagkasalbar niyo. Magin matiniuson kamo sa mga kalisudan kag magpangadyi pirme. ¹³Bahini san iyo mga sadiri an mga kamaranghod sa pagtuod na nangangahinanglan kag padayuna sa iyo panimalay an mga nagakinahanglan sin istaran.

¹⁴Ayua sa Dios na bendisyunan idto'n mga nagapasakit sa iyo. Opo, ayua sa iya an bendisyon, dili an maldisyon. ¹⁵Makiglipay kamo sadto'n mga nalilipay. Sadto'n namumundo naman makigdamay kamo. ¹⁶Makig-amigo kamo sa kada usad. Ayaw paghambog kundi akua an mga mapainubuson. Ayaw pag-isipa na labaw ka.

¹⁷Kun may maghimo sa iyo sin karautan, ayaw pagbalusi sin karautan man. Talinguhaa na ginahimo niyo an ginahuna na mga maayo san tanan na tawo. ¹⁸Kun pwede kag sa abot san iyo kaya, talinguhaa man na makapamuhay kamo na may kalinaw san isip sa inda. ¹⁹Mga amigo ko, ayaw gayod pagbalos kundi pabay-i na an kaurit san Dios an magbalos para sa iyo kay nasurat sa Banal Na Kasuratan, "Sabi san Ginoo, 'Ako an magabalos kay an pagbalos obligasyon ko.'" ²⁰An maayo pa lugod, "Pakauna an imo kaaway kun nagugutom kag kun napapaha siya painuma kay sana na paagi masasakitan lugod an iya kabubut-on kag mapapaaluhan siya."^v

²¹Dili kamo magpadaog sa karautan kundi dauga ini sin kaayuhan.

An Gobyerno Ginbutang San Dios

13 ¹Magpasakop kita tanan sa mga namumuno san gobyerno kay an tanan na gobyerno sa pagtugot san Dios kag an ada dida ginbutang niya. ²An magkontra san ada sa gobyerno nagakontra sa ginbut-an san Dios, kag an maghimo sani magapahusgar mismo san iya sadiri. ³Kay an mga namumuno san gobyerno dili nagapahadlok sa mga nagahimo sin maayo kundi sa mga nagahimo sin maraot. Nano, gusto mo na dili ka mahadlok sa usad na namumuno? Kun sugad, maghimo

^u 12:19 Kitaa sa Deuteronomio 32:35. ^v 12:20 Kitaa sa Mga Kasabihan 25:21-22.

ka sin maayo kag pagadayawon ka niya, ⁴kay siya suruguon san Dios para sa aton kaayuhan. Pero kun nagakasala kita, mahadlok kay dili niya ginasayang an pagdara sin ispada. Sana na momento suruguon siya san Dios pagkastigo san parakasala. ⁵Kaya, magpasakop kita sa mga namumuno dili lang kay sa kahadlok sa kaurit san Dios kundi kay aram naton na tama ina.

⁶Amo man ini an mga rason kun nano kay nagabayad kita sin buwis, kay an mga namumuno sa gobyerno nagatrabaho para sa Dios kag ginatuman lang ninda an inda trabaho. ⁷Kaya, ihatag an para gayod sa inda, pareho baga san pagbayad san buwis, pagpakita san paggalang kag pagpahalaga sa inda tanan.

An Pag-utang Sa Kapwa

⁸Ayaw pag-utang bisan kanin-o, lalo na gayod an utang sin pagkamuot sa usad kag usad na dapat balusan. Kay an nagtuman na san Kasuguan amo an namumuot sa kapwa niya. ⁹An mga sugo pareho san “ayaw panambay, ayaw pagpatay, ayaw pagkawat, ayaw paghandom na mapasa imo an sadiri san iba,” ini tanan kag an iba pa na mga sugo nabibiyo lang sa usad na sugo, “Kamut-an mo an kapwa sugad san pagkamuot mo sa imo sadiri.” ¹⁰Kay dili gayod makasala sa kapwa an namumuot sa iya. Kaya, sa pagkamuot natutuman an bilog na Kasuguan.

¹¹Dapat naton himuon ini kay aram ta kun nano na an aton kamutangan yana: adi na an oras agod magmangno kita sa aton pagkapabaya na baga'n turog kay yana mas halapit sa aton an pagkasalbar ki sadto na una naton na pagtuod. ¹²Halapit na matapos an kadulman san pagkasala, tikaabot naman an kaagahon san pagkasalbar. Kaya, bayaan ta na an makasasala na mga gawi sana na kadulman, kag gamiton ta an baga'n mga armas san sa pangadlaw na amo an mga matanos na gawi. ¹³Mamuhay kita na matanos pareho san mga tawo na nagapamuhay sa kapaw-an san adlaw: wara sin malaw-ay na kasadyaan o paghurubugan o karautan o kalaw-ayan, wara sin araraway o arawaan, ¹⁴kundi mamuhay kita pareho ni Jesu-Cristo na aton Ginoo kag ayaw na paghatagi'n lugar agod mapaandrahan an maraot na kaila san lawas.

Dili Maghusgar Sa Kapwa

14 ¹Akua niyo an tawo na maluya an pagtuod pero dili pagsuayon an iya paghuna. ²Halimbawa, may tawo na nagatuod na an tanan pwede niya kaunon pero an maluya sa pagtuod utanon lang an ginakaon. ³Niyan dili pagdaug-daugon san nagakaon san tanan na kaunon an nagakaon lang sin utanon. Sugad man, dili maghusgar an nagakaon lang sin utanon sa nagakaon san tanan kay gin-ako na siya san Dios. ⁴Sin-o ka na magahusgar sa suruguon san may suruguon? Nasa amo niya ina kun

tama o sala an ginahimo sana. Manggagana naman siya kay kaya san Ginoo na paganahon siya.

⁵May tawo na nagahuna na may mas banal na adlaw ki sa iba. May tawo naman na pareho lang an pagkita sa tanan na adlaw. Bahala na mag-isip an kada usad sa iya mismo. ⁶An nagapahalaga sin adlaw ginapahalaga ina para sa Ginoo. An tawo naman na nagakaon san tanan na klase na pagkaon ginahimo ina sa paggalang sa Ginoo kag nagapasalamat sa Dios. Myintras an tawo na nagakaon lang sin utanon ginakaon man ina sa paggalang gihapon sa Ginoo kag nagapasalamat man sa Dios.

⁷Wara'n nabubuhay sa aton para sa sadiri lang o namamatay para sa sadiri man lang. ⁸Kun buhay kita, nabubuhay man kita sa pag-umaw sa Ginoo. Kun mamatay naman kita para man gihapon ina sa pag-umaw sa Ginoo. Kaya ngani, kun mabuhay o mamatay man kita, para sa Ginoo gayod kita, ⁹kay namatay kag nabuhay gihapon si Cristo agod magin Ginoo siya san mga buhay kag mga patay.

¹⁰Niyan, nano kay ginahusgaran mo an imo kapwa? Ikaw naman, nano kay ginadaug-daog mo man siya? Kita tanan pagapaatubangon sa Dios pag-abot san adlaw sa paghusgar, ¹¹kay nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan,

“Sabi san Ginoo, ‘Pareho kasiguro na ako buhay, ginasiguro ko man sa iyo na magaluhod sa akon an tanan

kag pagaumawon ako na Dios san kada usad.’”^w

¹²Kaya ngani mananabat kita tanan sa Dios manungod san aton mismo nahimuan.

Ayaw Pagpakasalaa An Imo Kapwa

¹³Niyan, dili na kita maghinusgaran pa, kundi dapat naton talinguhaon na dili kita magahimo sin makapakasala sa kapwa sa pagtuod o makaulang sa iya pagtuod. ¹⁴Sugad man, bilang apostol san Ginoo'n Jesus, aram ko kag nakasiguro gayod ako na wara'n ginabawal na pagkaon. An pagkabawal sin bagay ada sa paghuna san tawo na bawal ina.

¹⁵Kaya kun nakapasakit ka san buot san imo kapwa tungod san ginakaon mo, dili ka nabubuhay sa pagkamuot. Ayaw igpasira an ginpakamatayan ni Cristo tungod lang sa pagkaon. ¹⁶Ayaw tuguti na mapakaraot an aram mo na maayo himuon. ¹⁷Wara'n pakilabot sa pagkaon o irimnon an kahadian san Dios kundi an pinakaimportante an katanusan, kalinawan sin isip kag kalipayan sa pakig-usad sa Espirito Santo. ¹⁸Kaya an nagatuman kan Cristo sani na paagi naiilaan san Dios kag ginadayaw san mga tawo.

^w 14:11 Kitaa sa Isaias 49:18; 45:23.

¹⁹Kaya ngani, talinguhaon naton an paghimo sadto'n ikakalinaw san isip san aton na mga kapwa kag ikakapabaskog san kada usad sa pagtuod. ²⁰Ayaw pagsiraa an ginhimo san Dios unong lang sa pagkaon. Matuod ngani na wara'n "ginadili" na pagkaon, pero maraot ina kun makapakasala sa imo kapwa unong lang sa ginakaon mo. ²¹Kaya, tama gayod an dili pagkaon sin karne o mag-inom sin alak o maghimo sin nano man na makapakasala sa imo kapwa.

²²Atamana sa imo sadiri kag sa pagkita san Dios an imo pagtuod manungod sani na bagay. Malipay an nagahusgar na wara siya'n sala na aram niya na tama an iya ginahimo. ²³Pero kun may duda siya sa iya ginakaon, ginakondinar siya san Dios kun magkaon siya sana kay dili susog sa pagtuod an iya gawi. Matuod ini kay kasal-an an dili susog sa pagtuod.

Palabihon An Kalipayon San Kapwa

15 ¹Kita na mga makusog sa pagtuod may utang na buot na mag-ako san mga kakulangan san mga maluya na kapwa sa pagtuod. Kaya dili naton pagpalabihon an aton mismo kalipayon, ²kundi palipayon an aton kapwa para sa ikakaayo kag ikakakusog san iya pagtuod sa Ginoo. ³Bisan si Cristo wara paghanapa an iya mismo kalipay kundi sabi niya sa Dios pareho san nasurat sa Banal Na Kasuratan, "Napakadi sa akon an mga panatsar san mga nagapanatsar sa imo."^x ⁴An tanan na nasurat sadto ginsurat para tukduan kita agod magigin matiniuson kag magkaigwa sin paglaom paagi sa mga ginapatuod san Banal Na Kasuratan. ⁵Buligan lugod kamo san Dios na amo an ginhalinan san pagkamatiniuson kag kaliawan para makapamuhay kamo na may pakigusad sa kada usad susog sa halimbawa ni Cristo Jesus ⁶agod durungan baga'n usad na boses na umawon an Dios na Ama san aton Ginoo na si Jesu-Cristo.

Masasalbar Man An Mga Dili-Judio

⁷Kaya akua niyo an kada usad pareho san pag-ako sa iyo ni Cristo para sa ikakaumaw san Dios, ⁸kay an dahilan san pagpasurugon ni Cristo sa mga Judio amo na agod ipakita an pagkamatiniuson san Dios kag tumanon an mga gintuga niya sa mga kalulululuhi na sinda Abraham, Isaac, Jacob kag iba pa, ⁹kag agod umawon siya san mga dili-Judio tungod san iya pagkamaluluy-on. Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan, "Kaya, kaupod san mga dili-Judio magaumaw kag magakanta ako sa imo."^y

¹⁰Kag usad pa,

^x 15:3 Kitaa sa Salmo 69:9.   ^y 15:9 Kitaa sa Salmo 18:49.

“Kamo na mga dili-Judio, magkalipay sa katawuhan niya.”^z

¹¹ Usad pa gayod,

“Kamo na mga dili-Judio umawa an Ginoo. Kamo tanan na katawuhan, mag-umaw sa iya!”^a

¹² May ginsabi pa si Isaias,

“May hali sa lahi ni Jesse na magaabot para magsakop san tanan na mga dili-Judio.

Siya an pagalauman ninda na masasalbar sinda.”^b

¹³ Hatagan lugod kamo san Dios, na ginhalinan san paglaom, sin nagasobra na kalipay kag kalinaw san isip paagi sa iyo pagtuod sa iya agod maglabaw an iyo paglaom paagi sa gahom san Espirito Santo.

An Dahilan San Kaisog Ni Pablo Pagsurat

¹⁴ Mga kamaranghod ko sa pagtuod, nakasiguro ako na sobra man gayod an iyo kaayuhan kag kadunungan kag kaya niyo tukduan an usad kag usad. ¹⁵ Pero may kaisog gihapon ako pagsurat manungod sa pira-pira na bagay agod padumdumon kamo tungod na hinatagan ako san Dios sani na bendisyon ¹⁶ na magin suruguon ni Cristo Jesus pakadto sa mga dili-Judio. Pareho sa usad na padi sa templo nagapangtukdo ako san Maayo Na Barita san Dios agod para sa iya an mga dili-Judio magin makaiila na halad na ginpabanal san Espirito Santo.

¹⁷ Kaya may dahilan ako na ikahambog an tanan na nahimo ko para sa Dios paagi sa pakig-usad ko kan Cristo Jesus. ¹⁸ Niyan, may kaisog ako paghambog san hinimo lang ni Cristo paagi sa akon manungod sa pagapasakop sa Dios san mga dili-Judio. Nahimo ko ina sa surmaton kag gawi ¹⁹ paagi sa gahom san mga milagro kag makangangalas na mga pangyayari bilang tanda hali sa Dios kag sa gahom san Espirito Santo. Kaya, naitukdo ko sin biyo an Maayo Na Barita manungod kan Cristo tuna sa Jerusalem pakadto sa lugar san Ilirico. ²⁰ An akon man gayod tuyo maitukdo an Maayo Na Barita ni Cristo sa mga katawuhan na dili pa nakabarita manungod sa iya agod dili ako makalabot san gintunaan san iba. ²¹ Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan,

“An mga dili pa nasabihan manungod sa iya makikita siya kag makasabot an mga dili pa gayod nakabarita manungod sa iya.”^c

An Plano Ni Pablo Pagbisita Sa Roma

²² Dahilan sani na trabaho ko damo na beses nauulang ako pagpakada sa iyo. ²³ Pero niyan, natapos ko na an akon hirimuon didi sani na mga lugar, kag usad pa, damo na'n tuig na nagaparahandom ako pagbisita

^z 15:10 Kitaa sa Deuteronomio 32:43. ^a 15:11 Kitaa sa Salmo 117:1. ^b 15:12 Kitaa sa Isaias 11:10. ^c 15:21 Kitaa sa Isaias 52:15.

sa iyo. ²⁴Kaya nagalaom ako na magkirita kita pag-agi ko dida kag mabubuligan pa lugod niyo ako pagpakadto sa Espanya pakatapos sin dyutay na panahon na magkalipay kita dida.

²⁵Kaya lang, mapa-Jerusalem anay ako niyan agod magdara sin kwarta bilang bulig didto sa mga katawuhan san Dios. ²⁶Kay alang-alang sa mga pobre san mga katawuhan san Dios didto sa Jerusalem nalipay maghatag sin halad na kwarta an mga nagatuod didto sa Masedonia kag Acaya. ²⁷Sinda mismo ngani naila paghimo sadto kag dapat man lang gayod kay may utang na buot sinda sa mga kamaranghod sa pagtuod sa Jerusalem. Kaya, dapat man lang ninda mabuligan an mga Judio sa mga dutanon na biyaya, kay an mga dili-Judio naman nakibahin sa mga diosnon na biyaya san mga Judio.

²⁸Niyan, pakadul-ong ko na sani'n bulig na kwarta, maagi na ako dida pagpakadto sa Espanya. ²⁹Aram ko na pag-abot ko dida may dara ako'n dako na biyaya ni Cristo para sa iyo.

³⁰Mga kamaranghod sa pagtuod, nakimaluoy ako sa iyo alang-alang sa Ginoo na si Jesu-Cristo kag san pagkamuot san Espirito Santo na magtalinguha na urusad kita sa pagpangadyi sa Dios para sa akon sadiri ³¹agod dili ako malabtan san mga dili nagatuod didto sa Judea. Ipangadyi man niyo na ikaila man lugod san mga katawuhan san Dios sa Jerusalem an pagsirbe ko sa inda. ³²Pakatapos sani, kun igbuot san Dios, makapakada ako na malipay gayod kag makapahuway kaupod niyo. ³³Mapasa iyo lugod tanan an Dios na ginhalinan san kalinaw sa isip. Amen.

Mga Pangumusta Ni Pablo

16 ¹Ginapakilala ko sa iyo an aton kamanghod na babayi sa pagtuod na si Febe, usad na paratrabaho para sa mga nagatuod na nagatiripon bilang simbahan sa Cencrea. ²Akuon niyo siya sa ngaran san Ginoo pareho san dapat himuon san mga katawuhan san Dios kag ihatag sa iya an nano man na bulig na kinahanglan niya sa iyo kay kadamo na san nagkaburuligan niya hasta ngani ako.

³Ikumusta niyo ako kanda Priscila kag Aquila na pareho ko mga paratrabaho kan Cristo Jesus. ⁴Gintaya ninda an inda buhay alang-alang sa akon. Dako an utang ko na buot sa inda kag dili lang ako an nagapasalamat hasta man an tanan na nagatuod kan Jesu-Cristo sa mga simbahan san mga dili-Judio. ⁵Kumusta ko man an mga nagatuod na nagatiripon bilang simbahan sa inda balay.

Kumustaha an akon palangga na si Epeneto na amo an una na tawo sa Asia Minor na nagtuod kan Cristo. ⁶Ikumusta niyo ako kan Maria na nagsirbe sa iyo sin maayo.

⁷Kumusta man sa mga paryentes ko na sinda Andronico kag Junia na mga kaupod ko sa prisuhan. Dako an paggalang sa inda san mga apostol

kag una pa sinda sa akon nakakilala kan Cristo. ⁸Kumusta kan Amplias an namumut-an ko sa Ginoo.

⁹Kumusta kan Urbano na kapareho ko parasirbe kan Cristo, kag amo man sa palangga ko na si Estaquis. ¹⁰Kumustaha man niyo si Apeles na an pagsirbe kan Cristo aprubado na gayod. Kumusta sa pamilya ni Aristobulo.

¹¹Ginakumusta ko an akon paryente na si Herodion. Ginakumusta ko man an mga kamaranghod sa Ginoo sa pamilya ni Narciso.

¹²Ikumusta niyo ako sa mga nagasirbe sa Ginoo na sinda Trifena kag Trifosa. Kumusta sa pinalangga ko na si Persis na nagasirbe sin maayo sa Ginoo.

¹³Ginakumusta ko si Rufo, usad na mahusay na suruguon san Ginoo, kag an iloy man ni Rufo na baga'n nagin iloy ko naman lang.

¹⁴Pakikumusta man kan Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas kag an mga kamaranghod sa pagtuod na kaupod ninda.

¹⁵Ginakumusta ko sinda Filologo, Julia kag si Nereo kag san iya kamanghod na babayi, kag si Olimpas kag an tanan na kamaranghod sa pagtuod na kaupod ninda.

¹⁶Magkinumustahan kamo sin hugot sa buot. Ginakumusta man kamo san tanan na nagatuod kan Cristo didi.

Mga Urhi Na Tugon

¹⁷Mga kamaranghod sa pagtuod, nakimaluoy ako sa iyo na maglikay kamo sa mga nagasira san iyo pag-ururupod kag nagasamok sa pagtuod san iba kag nagatukdo sin kontra sa gintukdo na sa iyo. Ayaw kamo pakig-upod sa inda ¹⁸kay dili ina sinda nagasirbe sa Ginoo na si Jesu-Cristo kundi sa sadiri ninda na tiyan. Ginaluko ninda an isip san mga inosente na tawo paagi san makawiwili kag makatutuod na panurmatunon.

¹⁹Kay bisan bantog sa tanan na kamo mga matinumanon sa Ginoo kag kinakalipay ko ina, gusto ko man gihapon na magin madunong kamo paghimo sin kaayuhan kag dili maaram maghimo sin karautan.

²⁰An Dios na ginhalinan san kalinaw san isip, halapit na dunuton si Satanas paagi san iyo tiil.

Bendisyunan lugod kamo san aton Ginoo na si Jesu-Cristo.

²¹Nagapangumusta sa iyo an akon kapareho parasirbe sa Ginoo na si Timoteo. Amo man an mga paryentes ko na sinda Lucio, Jason kag Sosipater.

²²Ako, si Tercio na nagasurat sani para kan Pablo, nagapangumusta man sa iyo sa ngaran san Ginoo.

²³Ginakumusta kamo ni Gayo. Ginapalipay niya ako kag hasta an tanan na mga nagaturuod didi kay pirme siya nagapadayon sa aton sa iya balay.

Ginakumusta man kamo ni Erasto na tesurero san syudad kag san aton kamanghod na si Quarto. ²⁴Bendisyunan lugod kamo tanan san aton Ginoo na si Jesu-Cristo.

Pangtapos Na Pangadyi San Pag-umaw

²⁵Niyan, umawon naton an Dios na nakapakusog sa pagtuod niyo susog sa Maayo Na Barita na ginatukdo ko manungod kan Jesu-Cristo kag susog sa ginhayag na misteryo na natago sin dugay na panahon. ²⁶Niyan, ginhayag na ina na misteryo paagi sa mga ginsurat san mga propeta. Susog sa ginsugo san Dios na nabubuhay hasta na lang, ginapaaram na ina niyan sa tanan na nasyon agod makatuod kag makasunod sa iya an tanan na tawo. ²⁷Umawon lugod hasta na lang paagi san ginhimo ni Jesu-Cristo an amo lang na Dios na maaram san tanan. Amen.